

Богдан ГАВРИШ

курсант 2-го курсу

Дніпропетровського державного

університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Станіслава МИРОНЮК

доцент кафедри тактико-спеціальної

підготовки Дніпропетровського

державного університету внутрішніх справ,

кандидат юридичних наук, доцент

ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ШОКЕРІВ КОНТАКТНО-ДИСТАНЦІЙНОЇ ДІЇ В УКРАЇНІ

На сьогоднішній день, через події на сході України, на мирних територіях країни є досить велика кількість зброї та вибухонебезпечних предметів. Не завжди це є контрабанда зброї та боєприпасів для злочинних намірів. Інколи учасники антитерористичної операції (АТО) привозять зазначені предмети в якості «сувенірів на згадку». Через досить низький економічно-соціальний рівень життя в країні, все гострішою стає криміногенна ситуація. Для забезпечення ефективного та безпечного для самого поліцейського та оточуючих осіб виконання покладених на працівника поліції службових повноважень, поліцейські мають ряд спеціальних засобів, якими вони можуть забезпечити свою безпеку, та безпеку оточуючих, а також працівники поліції окрім спеціальних засобів мають в своєму розпорядженні вогнепальну зброю, яка, в разі її застосування становить серйозну загрозу життю та/або здоров'ю правопорушника.

Інколи, коли ситуація на місці події загострюється через невиконання правопорушником законних вимог поліцейського, та правопорушник є загрозою для життя та/або здоров'я поліцейського, будь-якої цивільної особи або собі, працівник поліції вимушений застосовувати заходи примусу для деескалації ситуації. Але не завжди застосування спеціальних засобів дає очікувані результати, а для застосування вогнепальної зброї, відповідно до статті 46 Закону України «Про Національну поліцію» (далі Закон) не має підстав. В таких випадках на допомогу поліцейським можуть прийти електрошокові пристрої контактної та контактної-дистанційної дії.

Аналізуючи статистику застосування працівниками поліції Європейських країн електрошокових пристроїв, які їх активно використовують, ми зробили висновки, що вони допомагають працівнику поліції взяти ситуацію під контроль, а в деяких випадках зберегти життя правопорушникам, оскільки в застосуванні вогнепальної зброї не є необхідності.

Наразі, Україна закупила близько 200 шокерів контактної-дистанційної дії TASER X26, які зараз використовуються більш ніж в 100 країнах світу, і

зарекондували себе як дуже гарна альтернатива вогнепальної зброї на відстані не більше 7 метрів.

Але дивлячись на переваги таких пристроїв варто згадати і про недоліки та певні проблеми у використанні шокерів TASER X26 працівниками поліції нашої країни.

Перш за все варто відмітити про те, що ціна таких шокерів є досить великою, адже за один такий комплект слід віддати близько 45000 грн. Тому нашій країні, яка намагається налагодити та стабілізувати економіку, враховуючи участь у бойовому конфлікті, а також наявність дестабілізуючого фактору, не лише нашої країни, а й багатьох країн світу, а саме COVID -19, закупівля такого товару, у великій кількості є проблемою. Окрім цього необхідно буде сплатити заробітну плату інструкторам, які б мали навчити користуватися цими пристроями.

Отже друга, не менш серйозна проблема – в нашій країні майже немає інструкторів, які б могли навчити користуватися такими шокерами. І знову таки, постає необхідність в винаймати інструкторів інших країн для того, щоб вони надали допомогу з опануванням шокерів інструкторами з тактико-спеціальної підготовки до рівня інструкторів, в достатній кількості, аби наші інструктори мали змогу навчити весь особовий склад Національної поліції, та й надалі могли навчати новоприбулих на службу. Тому, навіть якщо станеться масова закупівля цих засобів, до поліцейських вони надійдуть мінімум через пів року – рік, після того, як вже достатня кількість працівників поліції матиме навички поводження та використання них.

Третьою, та на нашу думку основною проблемою є те, що на даний момент застосування TASER X26 досі не має чіткої нормативної бази з боку законодавства України. Хоча закон і визначає такі шокери як спеціальні засоби, і вони відповідно до статті 45 Закону мають чіткий порядок і підстави застосування, але, як свідчить практика, зазначені підстави не повною мірою враховують усі можливі випадки застосування таких спеціальних засобів. Зокрема, це стосується затримання особи, яка чинить збройний опір або намагається втекти з-під варти; затримання озброєної особи, яка погрожує застосуванням зброї та інших предметів, що загрожують життю чи здоров'ю людей, у тому числі поліцейського. Тому застосування шокерів контактної-дистанційної дії стає більш проблемним, аніж інших спеціальних засобів [1]

Але попри все це, голова Національної поліції, генерал другого рангу, Клименко І.В. наголосив, що в Нацполіції очікують ухвалення законопроекту, який вносить зміни до Закону, тому що вони турбуються за своїх співробітників. «Основне завдання - мінімізувати летальність при застосуванні електрошокерів. І застосовувати ми їх будемо виключно проти злочинців, щоб припинити посягання на життя і здоров'я співробітників поліції або громадян. За великим рахунком - електрошокер це альтернатива вогнепальної зброї. Ось так це слід сприймати» - зазначив він [2]

Також відкритим залишається питання дії шокера на людину. На сьогодні працівники поліції на досить високому рівні навчаються домедичній допомозі,

та готові надати її при невідкладних станах, але саме як зрозуміти, що з людиною, до якої застосували шокер не так, в якому вона стані і що необхідно робити – цьому також необхідно бути навчатися і в подальшому навчати інструкторам з домедичної допомоги або інструкторам з тактичної медицини.

Всі розглянуті нами питання є досить великими і для повного їх висвітлення необхідно провести більш ґрунтовне дослідження, і відповідно в межах нашої роботи ми не можемо повністю все розглянути, що дає змогу на подальше висвітлення цих проблем як нами в інших роботах, так і можливість висказати свою думку іншим науковцям.

Бібліографічні посилання:

1. Електрошокери замість зброї та кийків. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3134174-elektrosokeri-zamist-zbroi-ta-kijkiv-kabmin-pogodiv-zakonoproekt.html> (дата звернення - 12.04.2021)
2. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3160576-policia-ne-zastosovuvatime-elektrosokeri-na-masovih-akciyah-klimenko.html> (дата звернення – 12.04.2021)

Грицієнко В.В.

Курсант 2 курсу факультету підготовки фахівців для органів досудового розслідування Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Зеленський Є.С.

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІД ЧАС ВИКОНАННЯ ВПРАВ ЗІ СТРІЛЬБИ

Вогнева підготовка - один з основних елементів курсу бойової і тактико-спеціальної підготовки, що викладається у вищих навчальних закладах України. Дана дисципліна включає навчання прийомам, пов'язаним із застосуванням вогнепальної зброї. Процес вивчення «Вогневої підготовки» спрямований на формування в учнів таких навичок, як впевнене володіння вогнепальною зброєю, влучна стрільба по нерухомих, які з'являтимуться і рухомих цілях (мішенях) з різних положень і правомірне і ефективно застосування зброї при вирішенні завдань оперативно-службового характеру. В